

Szerkesztői iroda:
Nagy-Enyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők

Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
bermetsesen küldendők.
Kéziratok nem adtnak vissza.

KÖZÉRDEK.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt.
félre . . . 2 frt.
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:
3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.

Nyitlatter 2óra 15 kr.

A telekkönyvi reform.

(B.) Erdélyrészi képviselőink munkásságával hovatovább mind jobban meglehetünk elégedve. A mi bajaink, terheink szószólói, a mi viszonyaink ismertetői ők, s ha felszólalásukat, fáradozásukat nem is kisíri mindenben siker, azt azon körülménynek tulajdoníthatjuk, hogy még mindeddig nincs meg mindnyájokban az összetartás ama hatalmas ereje, mely képessé tesz arra, hogy a legfeszítettebb igazságot, a valódi közjóra törekvést érvényre emelje s nem csak mint fényes káprázatot, vagy mint elvont eszmét hagyja „elvileg helyeseltetni”, sőt néha lelkesedés között — megbámultatni. A siker a legjobb szószólója minden tevékenységnek.

Midőn a törvényhatóságokról s a községekről szóló törvényjavaslatok tárgyalattak, számos, a viszonyok által kívánt és indokolt helyes intézkedést lehetett volna keresztül vinni, ha nem pusztán a pártkérdés, hanem a valódi szükség átérzése által támogatott összetartás vezette volna e hazarész összes képviselőit. — Am a szabadelvű pártiak egyrésze keleti fatalizmussal csak azt tudja emlegetni: „a generalis ellenére nem lehet tenni semmit”, hanem arra azután csak egy-kettő mer vállalkozni, hogy igyekezzék elfogadhatóvá tenni a közvéleményt egy „generalis”, mint a párt előtt. És így ment a dolog folyama a többi pártban is, tények bizonyítják. — Az is igaz, hogy a legtöbb ször nem az alkotás, az előkészítés alkalmával igyekeznek befolyani, a midőn sokkal könnyebb és célszerűbb is hatni, hanem akkor, midőn a kész javaslat már benn van a t. Ház előtt. Ilyenkor bizony nehéz fontos reformokat keresztül vinni egy szép beszéddel, követők, pártolók nélkül.

Végig olvassuk például a telekkönyvi reformról szóló törvényjavaslat tárgyalását. Három erdélyrészi képviselő szólal fel, mindenik tényeket sorol fel, körülményeket, melyek súlyosan nehezdednek az erdélyrészi birtokosság vállaira a telekkönyvek hiányossága folytán. Dr. Mohay Sándor a rendezés keretébe fel nem vett bányakönyvek rendezését ajánlotta, utalván arra, hogy újabb idő-

ben a hazánkban levő bányák iránt (és hozzátehető volna különösebb példál az Alsófehér- és Hunyad megye területén történt vásárlásokat és nagyszabású bérleteket) meglehetősen nagy vételi és vállalkozási kedv mutatkozik. Ha azt akarjuk, — ugymond — hogy a külföldi tőkét ideirányzó kedv ne csökkenjen, hanem nagyobb dimenziókat nyerjen, okvetlenül szükséges gondoskodni arról, hogy az, a ki tőkét befektetésre ideadja, azt a jogi biztosság tudatával tesse. — Lázár Ádám és Horváth Gyula a kataszteri részletes felmérés siettetését kívánták, s ez utóbbi képviselő kijelentette, hogy ha nálunk a jelenlegi állapotok továbbra is fenntartatnak, az erdélyi birtokos hitelének egyetlen egy alapja: a föld inogni fog lábai alatt.

A részletes tárgyalás alatt heves jelenet fejlődött ki e miatt Szapáry gróf pénzügyminiszter és Horváth Gyula között, ki elkeseredetten kiáltotta, hogy az erdélyi részkeztér semmi sem történik. — Ámde más tekintetben is fontos észrevételt tett Horváth Gyula, és ez az itálárlási regale jogok telekkönyvbe vagy jegyzőkönyvbe való bevezetése, miáltal lehetővé volna tétel, hogy ezen jogok biztosítatva, új hitel alapjául szolgáljanak tulajdonosaik javára. Az itálárlási jog a legrendezetlenebb állapotban van jelenleg. Kötelezett rendezésre semmi lépés nincs tétel. A míg más, lényegtelenebb érdekű viszonyok törvényes rendezése rég be lett fejezve, valóban nem érthetjük minő okból, az itálárlási jogok biztosítása és rendezése iránt semmi lépés sem történt. — E tekintetben teljesen pártoljuk képviselőink törekvéseit s azon nézetet fejezzük ki, hogy midőn terheket raknak vállainkra, e terhek hordozására vagyoni viszonyaink rendezése és biztosítása által tegyenek is bennünket képesekké.

Felhívás

az iparos tanulók oktatásának érdekében társadalmunk közönségéhez.

„Az ipart kell pártolni” ez a jelszó! Ezt halljuk a törvényhozók házában, ezt említik a választási programmbeszédekben; ezt hangoztatja az egész társadalom, minden rend-, rang- és osztálykülönbség nélkül.

Hanem azért, hogy egy durva, rossz embernek — kinek emberkebeléből minden, a mi emberi szép, nemes vonás régen kihalt, kiből a jó indulatnak egyetlen paránya sincsen — kedvese lehessen.

Az igaz, hogy selyem s bársony ékesíti termeted; az igaz, hogy semmiben sem látsz szükségét, ujjad, nyakad földszitot arany gyűrű- s drága gyönggyel, oly drágával, hogy annak az értékével egy szegény bolond család éldegélne éveken át. — Foly, foly hozzátok a pénz.

Ezt tudom jól, azt is tudom minő uton; megbocsásás, ha annak mondom, de nem tisztességes uton. — A te pénzed mások vére, a te éked mások átka, a kedvesed tisztességes keresete uszorapénz s hamis kártya.

Oh ha látnád, minő sötét háttér van életednek, bizony elborzadnál tőle.

Nagy áldozat, hitvány áron. És te mégis megcsalódtál. Vágytál volna nője lenni s vagy kedvese. — Okos ember a szeretőd, tullát számításodon; ha úgy tetszik el is űzhet. — Ez fáj neked, egyéb semmi. Vajjon semmi? Vajjon nem hull-e szemedből keserű könny, ha rá gondolsz gyermekedre? . . .

Ne tagadd, hisz' ezt is tudom; tudom minden számításod, gondolatod, érzéseid, tetteidnek a rugóját, bizony tudom. Mert ha engem szeretnél is elfojtani, elnémitni s megtagadni, hogy ismertél valaha: nem teheted. — Ott vagyok én örömdöbben s homlokodat elboritom; hiúságot élvezni nem engedem, úgy a mint te szeretnéd; ha elalattsz, fölbredek s fölbreztelek, mert én vagyok, még sem ismeresz? — a lélekismeret.

Szólj őszintén. Ugy-e ohajtanád tudni leányod sorát. Tíz éve már, hogy nem láttad, ideje lesz megismerned.

Azt jól tudom, hogy titokban — minden évben egyszer-kétszer — félelem és remegés közt, nehogy valaki meglássa s eláruljon, szoktál levelet cizmezni ilyen címen: „A Lilinek Nagy-Tarzalra, Bükkösíné szállására.”

Szegény kis leány, szegény Lili, mit ér neki küldeményed, minden pénz? Nem az, a miért sovány, meg-

Egyetért tehát az egész ország abban, hogy az „ipart pártolni kell” s mert egyetért, egyszersmind hazafini kötelezettséggé avatta fel a kérdést.

En ennél még egy lépéssel tovább megyek és tartózkodás nélkül kimondom, hogy hazai iparunk minden irányban való pártolása és fejlesztése nemzeti becsületkérdés.

A módok, melyeket innen és onnan azok, kik magukat hivatottaknak érzik, ajánlanak, sokfélék, különböző módon itt és ott nyilvánulnak is, ha mindjárt a nézeteltérések e téren sem hiányozhatnak. De egyben mindenki egyetért és ez az egy az: „*hogy az iparüzés iránti érzéket ébreszteni, ezáltal egy életerős iparos osztályt teremteni és az ipari értelmet fejleszteni elodázhatlan szükség és kötelesség, ha a világversennyel szembeszállani és közgazdasági állapotainkon segíteni akarunk.*”

És mégis e téren ez irányban legkevesebb történik. Az iparüzésre a középosztályból csak a bukott gymnasziták és realisták határozzák el magokat, ezek is csak részben, sőt az iparos osztály egy nagy része tudást kíván nevelni gyermekéből, nem kérdezzé, van-e, nincs-e hivatása? Nem tudunk, nem akarunk polgári osztályt teremteni, nevelni!

Az ipari értelem fejlesztése elé pedig az iparos osztálynak tulnyomó része gátat vet. — Kétszáznaál több tanoucz-iskola áll felügyeletlen alatt, tehát a gyakorlati tapasztalatok után beszélnek. Más osztálybeliek pedig, csak igen szórányosan s aránylag igen kevesen foglalkoznak e kérdéssel, holott felfogásom szerint, az iparos ifjuság kellő tanitattásában közgazdasági viszonyaink fejlődésének egy nevezetes csirája rejlik.

Csak az állam tehát az, mely erkölcsileg mindent, anyagilag pedig annyit, mennyit küloben is tulterhelt állami háztartásunk megenged, megtesz és a községek, melyeket a törvény kényszerít.

De ez nem elég.

Az iparos tanulók iskolái, mondhatjuk még új intézmény. Az ifjuság, mely ezt látogatja, legnagyobb részben gyenge anyag s a tanítói kar, mely közreműködik, egész erejét össze kell hogy szedje, hogy a tanításra határozott heti néhány óra után csak némi eredményt mutathasson fel. — És a tanítót nem csak az gátolja, hogy a tanításra kevés az idő, hogy az anyag meglehe-

keresi a kenyerét, nem ismer szükségét, hiányt; hanem egy az, a mit keres és nem talál: vele együtt érző szívet. Oh mint bántja az a tudat, hogy neki nincs édes anyja. — A kinek volt édes apja, édes anyja s úgy halt el, hogy ő láthatta, érezhette szeretetét, élvezhette mosolygását bárcsak egyszer, s mert eljárhat sirhantjához: az nem árva ahhoz képest, a milyen a te gyermeked.

Lásd, boldog volt egy ideig, még nem ismert boldogságot, mely az övének nagy s szebb. — Az öreg morgungorva asszony, Bükkösíné, kihez véletlenül került, ha nem is volt édes anyja, de legalább nem bántotta. Hagyta szegényt álmodozni, szunnyadozni — és telenként most is hagyja. De ha eljön a tavasz, nem is vár parancsot leányod, fut, szalad ki a szabadba, bebolyong erdőt, mezőt, minden zúgot egy bimbóért, egy virágért. — Ez az ő foglalkozása.

Kék jáczintot, kis ibolyát — úgy hasonlítanak hozzá kellemökre, üdéségre — összeszed, aztán leül, rakosgatja — ez az ő élvezete; beszél nekik sokat-sokat, kérdezőgati álmaikról, úgy elnézi s mondogatja: „ti az én testvéreim vagytok; úgy örvendek, hogy láthatlak. Hát ti szerettek-e engem? Álmatokban gondoltok rám? . . .” És még sokkal többet érez kis szívében, de azt mind el nem mondhatja: érzésének hangot adni nem tud ő még.

Majd csokorba köti szépen virágait, úgy a mint azt más nem tudja: s mert a néni parancsolja, árulgatja bokrétánként.

Kora tavasz ott találja rendes helyén, hóvirággal, ibolyával; majd nyáron át piros rózsát s halvány fehér liliumot — ez az ő kedvenc virága — ott árulgat, ott a piac közepén, köoszlophoz támaszkodva.

Egy-egy szép kis virágsokrot megismogat, meg is könnyez, meg is sirat a mikor elválnak tőle.

Nagy-Tarzalon nincs is ember, a ki ne ismerje a kis virágáros lánykát. S mert oly fehér és oly ártatlan, mint a liljom, elnevezték Lilikének.

Most is ott áll, szelid szelől lebegtető szöke fűrtjét

TÁRCZA.

Az én szerelmem.

Az én szerelmem oly nagy, hogy
Majd meghasítja szívemet;
Ugy mondják, nem első vagyok.
A ki oly lángolón szeret:
Volt millió, volt számtalan . . .
Ámde hányszor csalódtanak!?
— Ha sorsom ez nekem is, akkor
— — Ássátok meg a siromat.

D. I.

A megbánás mosolya.

— Elbeszélés-féle. —

I. Lili.

Hej asszonyom, jó asszonyom, Sugár Betti szép asszonyom, bizony kár volt leányodat, az ártatlan kis gyermeket letépni a kebeledről s mint egy ágrólszakadt árvát kitzasztani a világba. Csak azért, hogy új szeretőd meg ne tudja régi dolgod; csak azért, hogy fény- s pompában tündökölhess.

Megtagadtad lelked üdvét, nem mosolygált gyermekedre, nem ölelted kebeledhez, nem hintettél édes csókot ártatlan kis ajakára. Lásd, lásd kár volt, bizony kár volt; érette is, magadért is.

Szinte el sem tudja hinni azt az ember, pedig való: a mi másnak boldogsága, neked átkod; a mi más az égbe emel, téged a pokolba süllyeszt; a mi másnak szívét-lelkét édes kéjjel tölti el, a te lelked az a tudat marezangolja s jó érzésed odadobva őrzöngésnek, úgy rohansz a kárhozatba. — És miért? . . . Szegényérzetből talán? Oh nem, jól ismerem a te lelked.

tösen nyers, hanem gátolja nagy mértékben azon körül-
mény, mely szerint az iparos tanulók iskolai ninesenek
kellőleg felszerelve.

A szűke szabott tanítási idő megkíváná különösen
a szemléleti oktatást és másrészt az iparoktatás természete
megkövetelné, hogy a tantestületek a legszükségesebb ipar-
tanulmányi könyvtárral, a szakokba vágó ipar-szaklapokkal
rendelkezzék. Mert lehet az a tanító vagy tanár kitűnően
végzett egyén, de nem foglalkozott soha ipari irodalommal.

Azt pedig, hogy a tantestület vegyen magának tisztel-
tetdíjából ily könyveket és lapokat, követelni nem lehet;
valamint reményleni sem lehet azt, hogy a községek szer-
zendik majd egykor be az említett felszereléseket.

És van még egy sajnos körülmény.

A legtöbb iparos tanuló ma még a legszegényebb
sorsu szülő gyermeke, vagy árva. Nincs ki neki könyvre,
rajz- és író-eszközökre egy fillért adjon; — a tanoncztartó
mesterek kilenczven százada megtagadja ezt tőle, ki neki
ingyen cselédje azért a kevés gyakorlati képezésért, melyért
ő egész testi erejével áldoz.

Kénytelenek tehát a könyveket és egyéb taneszkö-
zöket a községek beszerezni, mi csak nagy bajjal s vajmi
felületesen történik s azt eredményezi, hogy a könyvek
az év végével az ifjútól elvétetnek s rongyosan, gyakran
piszkosan a következőknek adtnak: pedig ha a jól ne-
velt iparos tanuló a könyvet és egyéb jegyzeteit magával
vihetné az elethe, többet tanulna belőle érett észszel, mint
az iskolában tanult.

Ezeken a bajokon tehát segíteni kell: segíteni pedig
az egész társadalomnak, nem véve ki egy osztályt sem,
közös erővel, akarattal. Es ha segít? Nem tesz egyebet,
mint következetes marad azon kijelentésé-
hez, hogy az „ipart pártolni kell”, mert az
iparpártolás egyik leghatalmasabb eszközét az iparos
ifjúság helyes oktatása képezi.

Társadalmunknál áldozatkészebbet a művelt világ
nem tud felmutatni. Mutatják ezt nagy nemzeti alkotásaink
és tapasztaljuk ezt nap, nap után.

Mivel pedig itt ninesen szó oly összegekről, mely
társadalmunk erejét túlhaladná, azért beléje helyezem
teljes bizalmamat és reményemet. Filléretet fogunk kérni
csak, alkalmas időben, melyek áldást fognak árasztani
iparos ifjúságunkra és nevelni fogják a nemzet értelmi
és anyagi tőkáját.

Ezeknek szükségképeni előreboesítása után, mely
tisztelttel és hazafini bizalommal fordulok a társadalom
minden osztálybeli tisztelt közönségéhez, vegyék figyelem-
be a majdan e felhívás alapján a hivatott és érdekelt kö-
zegek által megindítandó mozgalmat, adakozzanak!
hogy minden iparos tanonc-iskolának a legszükségesebb
anyaggyűjteményt és ipari szakirodalmi
termékeket beszerezhessünk, esetleg a vizs-
gák alkalmával a kilépő tanulóknak köny-
veket ajándékozhassunk.

A tantestületek szövetségére az ipartanodai bizottsá-
gokkal és iparhatóságokkal, melyek a mozgalomnak meg-

s bánatos nagy kék szemével elmereng a messzeségbe.
Nagy vásár van, heti vásár, — zsiabongó nép ott hullám-
zik körülötte. Mint az oszlop, mely mellett áll, mozdu-
latlan, mint egy szobor szóltan, néma. — Rég olyan már.
Szóltanabb napról-napra, haloványabb s elmélázóbb.

Kis leányát kézen fogva uri nő jön a tömeg közt,
arra tart Lili felé. Kérdegető gyermekének felel minden
kérdésére, játékbabot, cifrást, mindent, a mit csak pa-
rancsol a kis zsarnok, mindent megveszen számára. —
Hogy ne tenné, hiszen egyetlen öröme ez a gyermek.

— Nézd anyáskám, beh szép piros rózsák, oh csak
egyvet végy nekem!
— Nem, téped szét?
— Nem bizony, soha-soha sem tépem szét, végy
csak egyet.

— Otthon is van, — mondá anyja.
— Nem ilyen szép!
— Bohó gyermek — ajkán mosoly s megcsókolja.
Arra tartnak Lili felé. Lili figyelmeztet rajjuk, a kis leány
minden szavára; elmélázó nagy szemei ugy megtelnek
sűrű könnyel, hogy alig lát.

— Ezt a rózsát jó anyáskám! de miért sir ez a kis
lány? Nem bántottuk.
— Miért sirsz édes kis lányom? kérdé az uri nő.
Lili alig tud felelni: „Nem tudom.”
— Tán beteg vagy... eredj haza hát anyádhoz.
Merre lakik édes anyád?
— Nem tudom.
— Hogy hívják édes anyádat?
— Nem tudom...

Anyja s kis leány összenéznek. Lili pedig kis kosa-
rát messze dobla, elfut a tömeg közé s fájdalomtól ful-
dulva kiabálja: „Hogy hívják édes anyámat? merre la-
kik édes anyám? másnak mért van édes anyja, csak nekem
nincs! Mondjátok meg, oh mert én azt nem tudom,
nem tudom!”

Senki sem tud választ adni. Jó emberek késő este,
kimerülten hazaviszik szállására.

(Vége kör.)

adják a hivatalos jelleget, rendezzenek a vizsgák alkalma-
kor, vagy más időben is ünnepélyeket, mulatságokat stb.
és vonják be az egész társadalmat néhány fillérral, a jövő
iparos nemzedék érdekében.

Öt éven át, minden évben 100—150 forintot össze-
szedve, beszerezhető lesz minden szükséglet a nélkül,
hogy ezt valaki érezné: s az iparos tanulók iskolái az
országban megerősödnek, mert gondolni fog véle minden
ember, ki fejlesztésükre fillérével támogat. Felébred a
közérdekeltség s tápot fog nyújtani egy következ-
ményeiben nagy horderővel bíró intézménynek.

J. Péterffy József,
miniszeri biztos.

A kolera ellen.

Immár harmad éve, hogy az ázsiai kolera Európában
tengődik s az eddigi tapasztalatok szerint átlag tíz évig
szokta egyhuzonban földrésünket látogatásával sanyargatni.
E szerint nem lehetetlen, hogy hazánkat is fölkeressi. Már
olaszországi tartózkodása is veszélyesebb reánk nézve, mint
a spanyol- és franciaországi, s ha a Balkán-félszigeten
lábot vet, kevés kilátásunk lehet megmenekülni tőle.

Hogy e látogatása ne váljék oly borzalmassá, mint
1873 ban, midőn július és augusztus hónap alig 30 nap
alatt csak Nagyenyedről 85 embertársunkat huzolta ma-
gával, egész Magyarországról pedig 189 ezer áldozatot
szedett, többet mint Európa többi részeiben az egész 19-dik
században, — illő fogadására már most kell készülnünk.
Elbeszéltem tehát, hogy mit kell tennünk, míg a kolera
nines itt.

1. Csatornázás. Magánlakásokban mindenek
előtt az esővíz kellő levezetéséről kell gondoskodnunk, —
levezélszerűbb az egész udvart kikövezni, ha ezt anyagi
viszonyaink nem engednek meg, legalább egy jó esésű
kövezett csatornát vezetünk az udvar közepén keresztül
az utcai csatornáig és egyuttal gondoskodjunk az udvar
kellő egyengetéséről, ne képződjenek ott bűzhöd, zöld,
gombatelt kátyuk, úgy a kolera, mint tifusz és váltóláz
fészkei.

Az anyedi magánlakások udvarai nagyjából meg-
felelnek a vázolt kívánalmaknak, mert az 1884. évi álta-
lános udvarszemlék alkalmával csak 28 udvar kifogásol-
tatott csatornázatlan volta miatt. — Nem áll a dolog ily
kedvezően a közterek csatornázásával, melyek pedig fon-
tosabbak mindnyájunk egészségére nézve. Csatornázandó
a Magyar-utczából a Szentáruén át a malomárókba vezető
főcsatorna, az Alsózege egész csatornehálózat vár kiépí-
lésre. Az óvodához vezető alsóporondi utca nemcsak csa-
tornázandó, hanem egész területén jelentékeny felemelést
s új kövezést igényel. Így meg volna menthető azon, a
város drágaságai: a gyermekek által járt utca az éven-
kénti hagymáz és váltóláz pusztításoktól is. — Csatorná-
zandó a Czigánysor, e kőfészke a városnak, a Baromvá-
sár-utca, mely a Baromvásártérrel a vasut felé menőleg
a kollegium esüre táján torkollik a Szentkirály-utczába.
Továbbá a Lakatos-utca a két főhid között felemelendő,
a Sálmen-sikátor szintén. — A kevésbé sürgős kövezési
munkálatok közül felemlítendő a Tóvis-utca eleje és jobb-
oldali járdája, a Várszeg-utca eleje.

A kúta körüli kövezés és elvezető csatornázás
a legfontosabb teendők közé tartozik; a lakosság e tekintet-
ben a tanács által már a múlt évben Hirdetés által fel-
lett hiva s a közvetlen kutak kolera esetében lezárólása
kikötésbe helyeztetett. E tekintetben csupán a Mezei előtti
jó ivóvíz kut környékének kövezése sürgős közmunka.

2. A lagcsővezés. A kultur-mérnöki intézmény
néhány éves meghonosítása óta nem egészen ismeretlen
dolog, hogy tulnedves városrészek és földművelésre szol-
gáló területek részint nyílt földcsatornák által, részint a
földben lerakott vékony agyagesóhálózat (alagesövek) által
kiszáritható és ezáltal ugy a közegészségre, mint a föld-
művelésre hasznos javítás érhető el.

Ilyen kultur-mérnöki munkára vár a Várszeg-utca
bal sorától a patakig terjedő belterület, a Buzapiactól
egész a gyümölcsészeti egyet faiskolájáig. Míg az alag-
csővezés itt bekövetkeznék, a kutak és udvarok feltöltése
által lehet a kátyukat elenyésztetni.

Határainkon szintén ily munkálatra várnak a Holt-
maros előtti rétek s némely földek a Tinód felé.

3. Ólak, istállók. Az ólak és istállók építésére
vonatkozólag egy modern, kőbányai mintára szerkesztett
ól Sálmen szeszgyárában látható, kisebbszerű Scheidel J.
udvarán. Ily ól áll törpe fészérből, melynek homokján az
esőtől védve a sertések fekszenek, a fészérből kis kerített
udvarra járhatnak ki, mely téglával van padozva, szabad
ég alatt fekszik, az udvarkán, melynek padozat tisztán-
tartása könnyű, van a vályu. — Ezen udvarkán kicsiny,
téglaíval kirakott fűrdömedence fekszik, melyből a víz he-
tenként kimeretvén, megújittatik.

Az ólak tisztogatása nálunk nem eléggé rendszeres,
főképp azért, mert az szerkezetüknél fogva nehézségekbe
ütközik. 1884-ben 103 sertésöl kifogásoltatott rondság
miatt. — Ki kell emelnem azonban, hogy sertést vagy
nagyobb házi állatot oly udvaron, melynek területe 100
négyzetméter sem tesz, közegészségellenes. Ezért a ta-
nács a vár körüli szűk udvarokon a sertéstartást tiltotta

s nem ok nélkül tanácskozik hasonló tiltó rendelet kiadása
iránt a Czigánysor részére, hol tudvalevőleg az utca és
közter képezi a zsufoltan egymás mellé épített házikök
utvarát s a disznóalak színhelyét.

(Vége következik.)

Színészet.

Szombaton, május 29-én Stranz operettje „Egy
éj Velenzében” adatott szép számu közönség előtt.
Tartalma, mint a legtöbb operettének, meglehetősen silány,
csak a szép zene s a szereplők helyes játéka öntött életet
belé. Kenedies (Caramello) jó kedvvel, élénken játszott;
kellemes énekét a közönség viharos tapsa kísérte. Kom-
lós (Papacoda) a szakács szerepében brillírozott. Nyilas
Ilona (Urbinoi hercegné), Szida T. (Annina), Völgyi Ka-
tieza (Ciboletta) és Sándorné (Agricola) helyes játékkal
s énekükkel emelték az összatást.

Vasárnap, 30-án délután Benkő Kálmán bohózata
„Az elbűvölt nő” adatott szép apró emberke
élénk érdeklődése mellett. A szereplők közül Ferenczy és
Komlós érdemelnek dicséretet. — Este a „Pelesekéi
nótárius” urat csekély közönség érdeklődése kísérte.
Az előadás jó volt, magának a darabnak szelleménél fogva,
mely a színészek nagyon megkönnyíti a működést.

Kedden, június 1-én Sándor Emil jutalomjátékául
(ha ugyan oly csekély számu közönség megjelensége mellett
a „jutalomjáték” elnevezés nem satyra!) Schiller híres
tragédiája a „Haramiák” adatott. — Bizony elvártuk
volna a publikumtól, ha már a Schiller neve nem vonzza
ugy, mint a Stranzé, hogy a tarsulat legderekabb tagjá-
nak ily fényes szereplése alkalmával legalább eziránti ro-
konszenzvének tömeges megjelenése által adott volna im-
pozáns kifejezést. De hát „de gustibus...” Pedig bizony
sok évek telhetnek el, míg hasonló élvezetben részesülhet
kisvárosi közönség. Nem lehet eléggé méltányolni azon
igyekezetet, mely és alapos tanulmányt, gondos játékok,
plasticitást, melylyel Sándor kettős szerepét (Ferencz
és Károly) aprólékos gondallal kidolgozva érvényesítette.
A taps viharosan tört ki minden kiválóbb mozzanat után,
sőt többször még nyílt jelenetben is. Felvonások után töb-
ször kihívta a közönség az ünnepelt művészt, ezáltal ad-
ván meg a morális elégtételt. A felkorbaesolt szenvedé-
lyek hű személyesítőre találtak e tehetséges színészen,
ki egy-egy hatásosabb jelenet vibratioja alatt könnyeket
esalt ki a szemekből. Hegedüs hű vonásokkal esettelte az
önvadtól mardosott, lesújtott atyát. Kőmivesné (Amalia)
a szerető, önfelelőző leány szerepében mutatott be sike-
rült alakot. Az egész előadás általános dicséretet illelti.

Szerdán, 2-án a „Fekete gyémántok”. Jókai
hasonezímű regényének dramatizálása adatott. Különös ér-
deme e színműnek az, hogy kitűntette, mennyire szép a
regény. A játék gyöngye volt. Komlós Berend szerepét
helytelenül — sentimentális alakban — mutatta be. Pedig
a Berend nagysága éppen az ő hideg fenségében rejlik.
Annál jobb volt a Szaffrán alakja, melyet Sándor kitűnően
személyesített. Kőmivesné (Bondavári grófnő) kisebb je-
lentőségű szerepében oly jó alakítást mutatott be, mely
tapsra készíté a közönséget. Völgyi K. ezuttal egészen el-
ejtette hálás szerepét, mihez még a szerepnemtudás is
járult. A viharos tapsot éppen nem érdemelte meg. Kö-
zönség szép számmal.

Csütörtökön, 3-án Komlós J. jutalomjátékául a
„Tüzzől pattant leány” című énekes életkép ada-
tott telt ház előtt, mely a kedvelt színészt több kitűnté-
tésben részesíté. Komlósyn kívül kitűntek még: Sándor
Emil (Csillagos), Hegedüs (Juhász I.), Völgyi K. és Sza-
mossy (Hájfejű Muki). A darab gyöngye, de a jó előadás
felvillanyozta a publikumot, mely az utolsó előadásról jó
emlékkel távozott.

Színészeink a tegnapi hagyták el városunkat, hogy
Gyulafehérvárra menjenek, a legjobb emléket hagyva ma-
gok után. Vezesse őket rögs útakon a szent ezél, mely-
nek valóítására szentelték életüket, s ha majdan utjuk
ismét erre tart, városunk örömmel fogadja őket vissza ve-
dégyszerető falai közé.

Referens.

A „mogosi” összeütközés.

Nem politikai jellegű, de a folytonos hasonló esetek
következtében és a gyaász eredményt tekintve, nem ke-
vésbé izgató azon eset, mely folyó évi május 30-án,
vasárnap, tehát éppen ma egy hete történt. Mogos 3125
lakóssal, több mint 12 000. hold területtel bíró, havasi
község. Lakói ellen egyéb panasz nem merült fel, mint
hogy szeretik a bort s a pálinkát; ennek élvezetét tiltott
uton, csempészség által is meg tudták szerezni. A mondott
időben több mint 300 ember gyűlt össze, közöttük több
bucsumi s más községi is, a „la seszu” nevű félreeső
helyen, hol a csempészek nagymennyiségű bort hordtak
fel 2 $\frac{1}{2}$ és 3 vedres kis átalagocskákban, persze lóháton.
A csendőrség figyelmessé volt téve, hogy ilyenkor vere-
kedések is fordultak elő, ezért tehát 5 esendőr oda indult
s felszólította a tömeget, hagyják félbe a dorbézolást és
oszoljanak szét. Vad szitkozódás, fenyegetés lett a felelet
s a kik már jobban beváltak rugva, botjaikkal kezdtek
hadonázni, mialatt a más községbeliek szétoszlottak. Dél-

után 5 órától 7-ig
hullottak, vad zsivaj
egy esendőrt éles k
szersmind a puskáj
lövés 11 embert tal
sülve maradt a csa
teket a csendőrök v
rögtön jelentést te
Verespatakról. Lászl
hétfőn kora hajna
szomorú esetről Ko
május 31-én regge
alispán hivatalos tá
sleges intézkedések
tése alatt 57 vadás
zászlóaljából, kik az
Kovács főhadnagy
szinére, a gyulateh
Ottó vizsgálóbíró
halotról s 3 sebes
nehéz sebesült s a
9 sebesültet fedez
esoda, hogy több
elfogottak őrzésére,
lett kirendelve seg
nyugodt.

Egyszerre fö
ságában; csak mo
közt történt össze
tonai törvények sz
kezményeiről. An
hogy szinte össze
hoz szólitott s fü
jegyzése:

— Ezekre fö
jobban méltazik é
beh sok bajt es
majorkisasszonyok
pedig szemérmes
kinos rángás vol
hogy a kadet ura
vannak, hanem m
Honának pedig é
mintha meg voln

— De Math
s talán az atyai
nagy, egy kissé
— De lánc
miféle asszonyias
urak? ez nem ka
ki ve! ez a fér
ni, jöttem, nem
nézésére!

Na most, g
tam a legkényese
kire erkölcsi kény
adása, ha már te
olyan, kinek kez
készültem is. Az
kérdőleg függtek
talán jobb lett v
főrmédt:

— Nos! u
Sietve jön
Hirtelen fordult
ségehez fordulva
— Bocsan
rögtön indulnom
tudom miféle sü
azonnal indulno
halogatást.

Erre hamar
bort s feledve a
csolta, hogy gyo
természetesen m
kérte, hogy leá
hogy nem taga
házigazdánk vál
kivánta, hogy m
kiséretében elvá

A vihar eg
jött parancs is
adott okot, mint
kul hallgatott, a
be nem avatott
s mindenkép sz
is tudta, hogy
merült fel. Egy
— De mo

aggodalmat! töl

után 5 órától 7-ig hiába volt a csendörök fáradsága, kövek hullottak, vad zsvaj között bottal rohantak rájuk; miközben egy csendőrt éles kődobás sértette meg hüvelykén s egy-szersmind a puskája is szétört. A csendörök tüzeltek, 19 lövés 11 embert talált. Egy halva, három súlyosan sebesülve maradt a csatatéren, a többi szétfűtött. A sebesülteket a csendörök vették gyógykezelés alá. A csendörök rögtön jelentést tett és Imreh Károly segéd-szolgábiró Verespatakról. László József kir. albiró Abrudbányáról, már hétfőn kora hajnalban Mogoson voltak. Az első hírt e szomorú esetről Kovács Ferencz csendőr főhadnagy hozta május 31-én reggel a megyeházához, minek folytán az alispán hivatalos távollétében a főjegyző tette meg a szükséges intézkedéseket. Már délután 3 órakor 2 tiszti vezetése alatt 57 vadász ment ki az Abrudbányán állomásozó zászlóaljából, kik azonban már másnap visszatérhettek. — Kovács főhadnagy egy honvéd hadbíróval sietett a helyszínére, a gyulafehérvári kir. törvényszék pedig Oelberg Ottó vizsgálóbíró küldötte ki. A jelentés először csak 1 halottról s 3 sebesültről szólt. 31-én meghalt az egyik nehéz sebesült s a nyomozat először 6, azután összesen 9 sebesült fedezett fel. A tettesek nagyszáma miatt esoda, hogy több szerencsétlenség nem történt. — Az elfogottak őrzésére, a csendőrség elégtelen létében, 15 vadász lett kirendelve segítségül. A vizsgálat még foly. A nép nyugodt.

CSARNOK.

A gyöngyvirág.

(Folytatás)

Egyszerre föltárlt előttem a helyzet egész komolyságában; csak most kezdtem gondolkozni a köztem s Lipót közt történt összeütközés komoly jellegéről s annak — katonai törvények szerint — kikerülhetetlenül gyászos következményeiről. Anyira elvoltam mélyedve gondolataimba, hogy szinte összeesztéltem, mikor háziasszonyunk asztalhoz szólított s fülembe csengett Mathild csipős megjegyzése:

— Ezekre az urakra ma nem lehet ráismerni; egyik jobban melézike és ábrándozik, mint a másik; hm! hm! beh sok bajt csinál az a gyöngyvirág! — miközben a majorkisasszonyokra is vetett egy oldalpillantást; azoknak pedig szemérmes pir ömlött el arczukon; Ilona arczán kínos rángás volt a felelet. — De né! né! nem elég, hogy a kadet urak olyan érthetetlen furcsa hangulatban vannak, hanem még atyus is hallgatagabb, mint máskor, Honának pedig épen nem lehet egy szavát is venni ma, mintha meg volnának babonázva.

— De Mathildkám!... — szólította meg anyja kérőleg, s talán az atyai rendentartás sem marad el, ha az őrnagy, egy kissé katonai nyersséggel közbe nem vág:

— De lánczos lobogós, én is a kicsikével tartok! miféle asszonyias duzzogást, szeszélyességet űznek itt az urak? ez nem katonához való! ha valami bántja, nyitlan ki vele! ez a férfias eljárás! Én ide szórákózni, mulatni, jötem, nem holmi érthetetlen, néma seénák végig nézésére!

Na most, gondolám, mindjárt kitor a vihar. Én voltam a legkényesebb helyzetben; egyfelől mint sértett fél, kire erkölcsi kényszerként nehezedett a felvilágosítás megadása, ha már tovább ki nem kerülhet; másfelől mint olyan, kinek kezében vannak a titok összes szájai. Már készültem is. Az egész társaság szeméi várakozással és kérdőleg függtek rajtuk. A sors másképp akarta. Pedig talán jobb lett volna így. Mikor őrnagyunk ismét ránk főmedt:

— Nos! urak! hát nem beszélnek?

Sietve jön egy közhuszár s egy levelet nyújt át neki. Hirtelen felbontja, átfutja s azzal a házigazdához és feleségéhez fordulva így szól:

— Boesánat! kedves barátom, asszonyom, nekem rögtön indulnom kell; a főhadparancsnokság magam sem tudom miféle sürgős katonai ügyben Szebenbe rendel és azonnal indulnom kell; a katonai parancsszó nem tűr halogatást.

Erre hamarjában evett egy pár falatot, ivott egy pohár bort s feledve az előbbi dolgot, leányainak is megparancsolta, hogy gyorsan szedjék össze magukat. A parancsot természetesen mi is érthettük. De a család oly melegen kérte, hogy leányait hagyja ott legalább erre a napra, hogy nem tagadhatta meg beleegyezését, mintán maga házigazdánk vállalkozott hazakísérésükre; sőt még azt sem kívánta, hogy mi elkísérjük. Sietve bucsuzott s a legény kíséretében elvágtatott.

A vihar egyelőre elvonult; nem kellett szint váltani, de a hangulat azért folyton nyomott volt. A váratlanul jött parancs is sok találgatásra s egy kis aggodalomra is adott okot, mint minden bizonytalan dolog. Lipót külön-külön hallgattott, a mi még inkább megerősítette a társaság be nem avatott részének gyanuját. Látta ezt az öreg ur s mindenképp szeretett volna segíteni a bajon; aztán nem is tudta, hogy összeütközésünk alkalmával komoly sértés merült fel. Egyszerre vidam arcot erőltetve megszólalt:

— De most már tegyünk fölr minden gondot s aggodalmat! töltsük jól ezt a kedves napot! a mi kedves

őrnagyunkat semmi sem érheti; hiszen semmi olyan nem történt, a miért félni kellene; a kadet urak is vegyének erőt érzelmeiken a társaság kedvéért, ha talán valami kellemetlenség történt! Lásunk hozzá az istenáldásához!

Szerencsére a lelki hangulatról még nem mindnyájunk gyomra vett tudomást s így a gazdag villásreggelihez meglehetősen hozzáálltunk Lipót és Ilona kivételével. Ők alig nyultak valamire, mindketten főfájásról panaszkodtak. A csintalan Mathild nem is mulasztotta el bizonyos sympathiákat emlegetni, a mi meg aztán a nagyobbik majorkisasszony arczán idézett elő némi változásokat.

A reggeli végével Lipótnak kénytelen, kelletlen segédkeznie kellett a csokorkötésben. Az ifjuság számának megfelelően hat csokrot kötöttek. Mikor megvoltak, a kis leány azzal a hamis indítvánnyal állott elé, hogy vegyen mindenki egyet s adja annak a kinek akarja s látra az általános zavart, tapsolt örömeiben. A háziasszony közvetítő indítvánnyal segített a zavaron: hogy tartsa meg mindenki a mai nap emlékéül. Ezt mindnyájan elfogadtuk. Az öreg ur aztán azt ajánlotta, hogy ebéd idejéig a kinek kedve van, tekintse meg gazdaságát. Csak egyedül vállalkoztam: a többiek otthon maradtak. Alig hagytuk el a társaságot, az öreg ur azonnal faggatni kezdett bizalmasan, hogy miféle komoly dolog is történt akkor, a mikor ő a szobába lépett.

A valóságot, természetesen, most sem mondhattam meg, csupán annyit mondtam, hogy Lipót heves felindulásában komoly sértésekre ragadtatá magát, a minek következményei is komolyak lehetnek.

— De hát annyira komoly az a sértés, hogy bókés uton nem lehet elintézni az ügyet? — kérdi ő.

— Azt bókés uton csak is úgy lehet elintézni, ha Lipót beismeri hibáját és engedelmet kér: a mire pedig oly ingerlékeny, heves természet mellett, mint az övé, teljességgel nem lehet számítani — válaszolám.

— De már azt nem tudám elviselni, hogy két élet-erős, reményteljes ifju, ki tudja minő félreértésért egymás élete ellen törjön, épen azért majd ebéd után alkalmat keresek Lipóttal négyszem közt beszélni, hogy, ha csak lehet, hibája jóvátételére bírjam — viszonzá.

Más körülmények közt sokkal több figyelemmel és élvezettel néztem volna az öreg ur mintaszzerűen berendezett gazdaságát, de akkori lelki állapotomban mindent csak futólag nézhettem meg. Az a gondolat is megvillant eszemben, hogy valamiféle ürügy alatt még ebéd előtt elhagynom a házat. Különben is olyan helyzetben sok elintézni való van. Visszatérés közben meg is mondtam nyíltan, hogy nem várhatom be az ebédet; de ő teljességgel nem akarta feladni az ügy bókés elintézésébe vetett reményét s kérve-kért, hogy maradjak. Engedtem.

Az idő jóval meghaladta a délet, mire hazaértünk. A társaság a nappali szobában volt elég élénk hangulatban. A majorkisasszonyok énekeltek; Lipót Mathilddal és Ilonával beszélgetett; de mihelyt beléptem, elhallgatott és komorra változott. — Az ebédben is átestünk valahogy. Az öreg ur déli álomra vonult, mi pedig ismét a kertbe mentünk. Lipót folyvást Mathild mellett volt, míg én a háziasszonnyal beszélgettem. Szándékosan lassítá lépteit, egyre maradozott tőlünk s a kis leány bármennyire szeretne volna a többi leányhoz futni, kik az alatt jó előre haladtak, pusztá illemből sem hagyhatta ott. Egy negyed óra telhetett így. Nekem valami azt sugta, hogy Lipót aligha nem valami botor dologban töri fejét. Sejtelmem nem csal. A mint a háziasszonnyal beszélgetek, egyszerre többször ismétlődő sikoltást hallunk; majd egy pár perc múlva Mathild egyedül, kipirult arczal, zavart tekintettel rohan anyjához s lelkendezve kiáltja: „mama! mama! ne hagyjon!” Anyja csaknem magán kívül volt ijedtében; alig tudott annyit szólni: „mi baj? mi történt?” Ekkorra már a más három leány is ott volt, kik a sikoltások halatára szintén ijedten futottak vissza. Perczek teltek el, míg a szegény gyermek anyjára erőt vett magán, hogy feleljen. Zokogástól szaggatott hangon, szegyenkezve mondá el, hogy Lipót egyre kérte, hogy hallgassa meg; majd a gyöngyvirág elfogadására unszolta; aztán hirtelen letérdelt s mielőtt észrevehette volna, megragadta kezét s hiába sikoltott és igyekezett menekülni, hevesen megölelte, megcsókolta s csak többszöri sikoltására eresztette el.

(Folytatása következik)

VEGYES HIREK.

— **Egyházi ünnepély.** A nagyenyedi ref. egyházközség temploma június 1-én és 3-án lélekemelő ünnepély színhelye volt. Ugyanis június 1-én délelőtt 10-től 12 óráig a konfirmáló növendékek kikérdezése történt meg itt nyilvánosan az egyháztanács, a szülők egy részének és számos más érdeklődők jelenlétében. A szép számú növendékek úgy a szóbeliekből, valamint a szóltári énekekből kitűnően vizsgáltak. A tulajdonképeni felvételi ünnepély június 3-án az az áldozócsetörtökön ment véghez. A konfirmáló növendékek által csinósan feldíszített nagy templomot a község minden részben, mondhatni, zsufolóság megtöltötte. Az ünnepély a Bethlen-főiskolai zenekar által precíz előadott induló eljátszásával vette kezdetét. Ezt követte egy igen szép korál, melyet a theol. ifjuság dal-

kara adott elő orgonakiséret mellett. Ima után ismét a theol. ifjuság dalkara énekelt. Alkalmoszerű egyházi beszédet Csekme Ferencz segéd-lelkész mondott. Máté evang. 28. részének 20. versét vevőn alapul. Csekme ez alkalommal is kiváló fiatal egyházi szónoknak bizonyult. Átgondolt szép beszédet adott elő rokonszenves hangon és kiváló szónoki erővel. A gyülekezet énekének elhangzása után Szilágyi Farkas lelkész intézett a növendékekhez, mint tanítványaihoz néhány díszkérdést, melyek után a növendékek tették meg fogadalmaikat. Ezt követte az Urvasorának kiosztása és a megáldás. — A gyülekezet alkalmoszerű énekének elhangzása után Szilágyi Farkas konfirmáló lelkész intézett a növendékekhez alkalmoszerű tanítást, melyet a község feszült figyelemmel hallgatott eleitől végig s mely beszédével sokak szeméből a mély megilletődés könnyeseppjeit fakasztá. — Ezzel a minden részében szépen sikerült, lélekemelő egyházi ünnepély véget ért.

— **A nagyenyedi önkéntes tüzoltó-egylet** szokott nyári mulatsága folyó június hó 6-án a délutáni órákban tartatik meg a sötatéren. Mivel lapunk ezen néptünnepély kezdete előtt pár órával kerüf helybeli olvasó községünk kezébe, e helyen még egyszer felhívjuk polgárságunk figyelmét ezen igen élénk és élvezetesnek ígérkező nyári mulatságra. Vegyünk részt abban minél nagyobb számban, hogy pár élvezetes órát szerezzünk magunknak ott a szabadban és e mellett részletessük ezen valóban üdvös ezélu helybeli egyletünket némi anyagi javadalomban, mi nagyon is elfér nálla, de meg aztán tömeges megjelenésünk által adjuk tanujelét annak, hogy készek vagyunk ezen egyletet további fennállásában erkölcsileg támogatni. Higyje el községünk, hogy ha tüzoltó-egyletünket az eddigi bővebb mértékű anyagi és erkölcsi támogatásban nem részesítjük, az oly szép kilátások között megalakult s tüzeseink alkalmával oly megbecsülhetlen szolgálatokat tett, egy időben igen virágzó állapotnak örvendett ezen egyletünk feloszlik tűz elleni biztonságunk beláthatlan kárára.

— **Eljegyzés.** Juhász Izidor ploesti fiatal ref. lelkész eljegyezte a szép Sebesy Lenke kisasszonyt. Esküvőjük folyó június hó 15-én fog megtörténni Nagylakon az ev. ref. templomban. Szívünkől üdvözlőjük a leendő ifju párt s megköteendő szövetségükre már most áldást ohajtuk Istentől.

— **Vicinalis vasut** előmunkálataira adott engedélyt a közmunka- és közlekedésügyi m. kir. miniszter Thalmann Gusztáv szebenmegyei alispánnak és érdektársainak a I. v. i. n. e. z. t. l. Szászsebesen. Szerdahelyen. Szelistyén. Nagy-Szebenen. Talmácson és Teleken át Fogarasig; valamint Nagy-Szebentől Sellenbergen át Nagy-Disznódig. — E vonal által Alvincz fontos emporialis helyé változik, Nagy-Szebennek pedig a kitűnő számítással vezetendő vonal megsokszorozza forgalmát és helyi fontosságát. — Vajjon Kolozsvár, M. Várhely, Brassó mikor fog ily sokfelé gravitáló vasuti összeköttetés csomópontja lenni?

— **Az E. M. K. E.** dícséretes feladatot tűzött maga elé, midőn a beállott vámbáboru folytán a Romániából iparezikkeikkel kizorult erdőlyrészi iparosok számára beföldön igyekszik fogyasztó kerületeket felkutatni. E célból megbízottjai megkezdtek körutjokat s remélhetőleg mindenütt oly kedvező fogadtatásra fognak találni, mint Szebenben. — Csak előre a megkezdett pályán s bizton várhatjuk, hogy az anyagi érdekközösség le fogja rontani a már is dűledező várfalakakat, melyeket néhány politikai kotyvasztó oly nagy előszeretettel emel mind magasabbra, hogy az egy haza polgárait minél inkább elidegenítse egymástól.

— **A helybeli polgári iskolában** a nyári vizsgálatok e hó 21-én fognak megtartatni, még pedig délelőtt az előkészítő fiu- és a I. és II. leányosztály, délután pedig az előkészítő leány- és az I., II. és III. fiuosztály.

— **Hálanylvánítás.** „Közérdek” mult évi egyik száma illusztrált oly nemes tettet, melynek olvasása örömmel töltötte el mindnyájunk szívét a szenvedő emberiséggel egyetemben; s én alólirt e folyó évben ismét egy igen örrendetes eseményt vagyok szerencsés a „Közérdek” igen tisztelt nagyérdemű olvasó-közönségének tudomására hozni ugyanis azt, hogy ott, hol a szenvedő emberiség ügye mellett Isten háza ügye is forog kérdésben, az Ur mindig küld mentő s vigasztaló angyalokat, kik legnagyobb gyönyörűségüket találják abban, ha az Ur oltárára is áldozatot hozhatnak. Ilyen tettekkel minden nap szaporodik a jótékonyág ege egy-egy ragyogó csillaggal s csak az nem látja, ki látni nem akar. E jelen sorokkal, melynek nem ezélja a magasztatás, hisz hol tettek beszélnek, ott a magasztatás fölösleges, én is a jótékonyág egeén egy újabb megjelent, nem közönséges csillagot, hanem üstököszt jelzek. A tény állása ez: a nagyenyedi minoritárház tulajdonát képező róm. kath. parochialis templom belső és külső kijavitása alkalmából küldött az isteni gondviselés egy mentő angyalt, ki parochialis templomunk külső és belső kijavitási költségeihez 50 azaz ötven forinttal hozzájárulni kegyeskedett. E nemes tethez nem illik illustratio, mert ez magában véve a jótékonyág egeén, a mai hithideg korban, oly üstökös, melyet közönséges szójárás szerint nemcsak nézni, hanem bámulni is

szokás. Quis est hic et laudabimus eum? Engedje meg kegyes jötevő nagyságos Uróknak, hogy ha szerénysége ellen véték, de nyilvánosságra kell hoznom, hogy eme adakozásokban kifogyhatlan jötevő anyagi! Nagy-Enyed város szülöttje, Gáldtőnek nagybirtokos urúja nagyságos Kovrig Tivadarné született Scheidel Katalin ó nagysága, kinek midőn alólt a nyilvánosság útján is, háláját és köszönetét csekély arányban iparkodik leróni, a nagyenyedi minoritárház és román. kath. hívek nevében, igaz szívből kívánja: terjessze mennyei Gondviselés ó nagysága drága életét az emberi kor legvégső határáig, hogy fejedelmi áldozatkészségének soha el nem évülő alkotásaiban igen-igen gyönyörködhessek. — Dávid Pál, minoritárház-főnök s román. kath. lelkes.

— Nyilvános számadás. Az 1886. június 3-án tartott „Fillér-majális” alkalmával felülfizettek: Müller Mihály 1 frt, Kőse Lajos 40 kr, Tüzes Árpád 30 kr, Pongráz joggyakornok 30 kr, Csáklányi joggyakornok 30 kr. Adományoztak ez alkalommal: Fejérdi József 1 frt, Bedő János tanuló 30 kr, Ineze Béni tanuló 20 kr, felülfizetés és adomány összesen 3 frt 80 kr. Fogadják a t. felülfizetők és adományozók a jótékony cél támogatásáért a rendező bizottság meleg köszönetét. Továbbá tisztelettel hívom fel azokat, kik a sorsolás alkalmával nyereményeket netalán át nem vették, vagy talán a sorsoláson részt sem vettek, hogy esetleg nyert tárgyaikat a nyerő szám beküldése után folyó évi június 6-án estig alóltirt titkártól annyira inkább vegyék át, mivel a későbbi jelentkezések tekintetbe nem vétetnek, s az esetleg visszamaradó tárgyak a már említett jótékony célra értékesítetnek. Nagy-Enyed, 1886. június 4-én — Nagy Mózes bizottsági titkár és pénztárnok.

— Pályázat. Alsófehérmegye területén több ideiglenes 2 frt 50 kr napi díj és szabályszerű fuvarilletményre nyel járó állami adóvégrehajtói állomás létesítését betöltendő. Felhívtnak ennél fogva ezen állomásra pályázni kívánók, miszerint végzett tanulmányaikról, eddigi alkalmazásukról erkölcsi magaviseletükről s különösen az adóbehajtás eljárásbani jártasságukról, valamint a magyar és román nyelv bírásáról tanuskodó okmányokkal felszerelt és 50 kros bélyeggel ellátott folyamodványukat 14 nap alatt alóltirt kir. adófelügyelőnél nyújtsák be. Egyben megjegyzetük, miszerint azon pályázók, kik 80 frtot biztosíték képen a kir. adóhivatalnál készpénzben vagy értékpapírban letenni képesek, mások mellett elsőbbségben részesítettni fognak. Nagy-Enyed, 1886. június 2-án — Pettykó Géza, m. kir. adófelügyelő.

* A körtefa-szaporítás japáni módon. A japániaknál a gyümölcsenyésztés és gyümölcsfa-szaporítás illetőleg egész különleges eljárások divatoznak, ilyen pl. a körtefa szaporítása is. Az eljárás a következő: márczius 15—25 közt vesznek jól megérett, szép szemekkel bíró 40—45 cm. hosszúságú körtefajtásokat, ezek mindkét végét parasztüzon elszenesítik s egyenkint jól trágyázott földbe, árnyékos helyre ültetik el s mindegyiket külön-külön „Koye-tsutsi”-val, vagyis a híres japáni komposztrágyával, mely a földből az emberi ürtekből készül, fedik be. Végül a talajt körülöttük jól letapossák s ha a nap-sugaraktól jól meg vannak védve a dugványok csaknem mind kihajtanak. E szaporítás, ha nálunk is sikerülne, rendkívüli vívmánynak volna tekintet, mert ojtás nélkül juthatnánk általa olyan csemetékhez, melyek már gyökereiben is nemesek. Nálunk, legalább a Lúvösebb tájakon, még most sem lenne késő e mód szerint kísérletet tenni.

FELELŐS SZERKESZTŐSÉG:
Dr. MAGYARI KÁROLY
SZILÁGYI FARKAS TÖRÖK BERTALAN
Kiadó-tulajdonos WOKÁL JÁNOS

Sz. 6812—1885.
tkvi

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekönnyvi hatóság részéről közléseket, hogy a kir. kincstár végrehajtás 74 frt 92¹/₂ kr tőke, ennek az esedékességétől járó 6% kamata, 5 frt 80 kr költség követelésének kielégítése végett végrehajtást szenvedő özvegy Ludosan Györgyné Bukur Máriaéknak az ohábai 166. sz. tjkönyvben A+ 1—4. rsz. alatt foglalt fekvőségei 454 frt megállapított kikiáltási árban Ohába község előjárásági helyiségében 1886. évi június 18-án délelőtt 10 órakor tartandó nyilvános árverésen kikiáltási áron alól is eladtnak.

Venni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §. jelzett árfolyammal számított óvadékképesnek nyilváníttott értékpapírokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételár vásárló az árverezés jogerőre jutása után 2 egyenlő részben, az első 30, a másodikat 60 nap alatt köteles a feltételekben megnevezett kir. adó, mint letéti hivatalhoz lefizetni.

Különbösen az árverés megállapított feltételei alóltirt telekönnyvi hatóságánál a hivatalos órák alatt és Ohába község előjáráságánál megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint telekönnyvi hatóságtól.
Nagy-Enyed, 1886. január 23.

Szálloda-megnyitás!

Alóltirt tisztelettel tudatom a helybeli, vidéki és utazó nagyérdemű közönséggel, hogy a Nagy-Enyed város tulajdonát képező

„Nemzeti Szállodát“

folyó évi április hó 24-én átvettem s azt a mai kor igényeinek megfelelőleg átalakítva berendeztem. — Vendégszobáimat új bútorzattal, új ágyneművel, sodrony-matracokkal és minden szükségességekkel esinosan felszereltem. — Konyhám jóízű magyar eledelkkel, pinczém Erdély legjobb boraival és jó sörrel áll a t. cz. közönség rendelkezésére.

Jelszavam a pontos kiszolgálás, tisztaság és jutányos ár minden fizletágban!

Társaskocsim, nagy teherhordó szekereim, kényelmes fogataim a nagyérdemű közönség rendelkezésére állanak.

Folyó évi június hó 1-től kezdve minden vasárnap társaskocsimmal közlekedést nyitok Nagy-Enyedről Marosújvárra a sós-fürdőre és vissza 80 krért személyenkint. Erre előfizetheti szombaton délutáni 6 óráig alóltirtnál.

Üzletem felkarolását a n. é. közönség nagybecsű hazafias pártfogásába ajánlva, maradok teljes tisztelettel

Nagy-Enyed, 1886. május 28-án

Szabó Edmund,
a „Nemzeti Szálloda” bérlője.

Andel J.-féle
új felfedezett

tengertuli por

pusztít poloskát, bolhát, svábot, molyt, oroszbogárt, legyet, hangyát, pinczebogárt, madármolyt, egyáltalában mindennemű rovar, — majdnem természetfölötti gyorsasággal és biztossággal, — oly formán, hogy a létező rovaroktól még csak nyoma sem marad annak. Valódi minőségben és olcsó áron kapható!

Prága

Andel J.-féle gyógyfűkereskedésben

„a fekete kutyához” Huss-utca 13.

Nagy-Enyeden ifj. WINKLER JÁNOS ur vegyes-kereskedésében. 4—12

Uj üzletnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű városi és vidéki közönséggel tudatni, hogy e téren több évi tapasztalatom folytán a rom. kath. templom közelében egy egész újonnan berendezett vas, fűszer, festék, norinbergi és rövid-árakkal a kor igényeinek teljesen megfelelő

ÜZLETET

nyitottam, és midőn erről tudomást venni kérem, biztositom a legpontosabb és jutányos kiszolgáltatásról.

A n. é. közönség pártfogását kérve, ajánlom magam kiváló tisztelettel

Neumann Géza

vas- és fűszerkereskedése Nagy-Enyeden

2—3

„A kovácsához.”

Farkas Mór

ránézos eszima és cipőárak gyára kiesinyben és nagyban „A vadász eszímához” Budapest. Király-utca 44. sz.

Van szerencsém n. é. vevőimnek tisztelettel tudomásra juttatni, miszerint az előbb Kisilófa-utca 7. szám alatt létező cipőárak gyáramat és gazdagon felszerelt labbelli raktáromat nagyban és kiesinyben Király-utca 44. sz. alatt nyitottam meg, mely alkalommal bátorodom előnyösen ismert

URI-, NŐI- ÉS GYERMEK-LÁBBELI

gyártmányaimat ajánlani. Készítményeim kivétel, tartósság és mint az alább közölt részletes árszabály mutatja, jutányosabb árakat kínálnak ki.

Czipőárak hölgyeknek:

Fin. lasting ezugs topán 3.—	Regatta czipők finom 2.20
„ zergebőrből 3.25	„ lastingból 2.50
„ kútból 4.—	„ fin. zergebőrből 2.50
„ lakbőrből 4.—	„ vaszol. tourista drapp 2.50

Czipőárak urak részére:

Jó vicsbőrből 3.20	Kid borjából fejleléssel 4.50
Mainzi borjából 4.—	„ lakbőrből 4.50
Zergebőr regatta 3.50.	Pinczés czipők lastingból vagy zergebőrből 2.50.

Gyermek-czipők 1 frttől felfelé, női komot-czipők 1.20-tól felfelé, ránézos eszimák 2 frttől felfelé, valamint a többi árak is a legjutányosabb ár mellett.

FARKAS MÓR

czipőárak gyára Budapest, Király-utca 44. sz.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek és a nem tetsző árak készséggel visszaeserlettnek. 3—6

64 szer ki tüntetve 40 évi fennállása óta Nem tudtam aludni, a Hoff J.-féle egészségi maláta-csokoládé nekem az alvást és étvágyat visszaadta. Lorenc Antal, tanár. Petrina, 1885. február.

A legújabb eszím, kir. fejedelem herceg, udvari orvossai által melegen ajánlva. Óvatosság a vásárlás körül. Extractum Malti Johann Hoffii. Kapható valamennyi gyógyszertárban, minden nagyobb kereskedésben; világosan csak ezt kell kérni.

Egyedül csak Hoff János-féle maláta-kivonat egészségi sörrel kell kérni. Kellemes ízű hatalmas ital. A legjobb enyhítő és életfenntartó szer az üdülők, sorvadásban, mellbetegségben, tüdőbajban szenvedők számára és valamennyi idült betegségben.

Maláta-kivonat csokoládé, vérszegénység, lesoványodás, gyengeség, idegesség, almatlanságnál.

Konzentrált maláta-kivonat gyermekeknek valódi unikum. Oly egyéneknek, kik a sörrel nem szeretik, vagy kiknek természete be nem veszi, a tüdőbajoknál, köhögés és görvénykórnál.

Hálanyilatkozatok az étrendi maláta-kivonat gyógytápszerke feltalálójának, melyek már 40 év óta jónak bizonyultak.

Legfelsőbb császári királyi, hercegi, fejedelmi nyilatkozatok

A Hoff János-féle étrendi maláta-kivonat tápsyógyszer készítmények felől, kiknek udvari orvosi a Hoff János-féle maláta-kivonat egészségi készítmények használatát a legmelegebben ajánlják. I. Vilmos nemet császár: „Szép maláta-kivonata.” I. Ferenc József Ausztria császára: „Szivesen kitüntetem őnt.” A szász király: „Jóteknő az anyakirállynak.” A dán király: „Eszletem gyógyhatását.” Meklenburg-schwerini nagyherceg: „Elismerésem.”

HOFF JÁNOS urnak

a legtöbb európai fejedelmek udvari szállítója, es. kir. tanácsos, a koronás arany érdemkeresztnek tulajdonosa, magas porosz és német rendek lovagja. Gyár Bécsben Graben Braunerstrasse 8.

Raktárak Nagy-Enyeden:
KOVÁCS JÓZSEF és VARRÓ FERENCZ
gyógyszertáiraiban.

1886. Gyógyjelentések. 1886.

Hogy mennyire használt a t. urnak nevével viselő Hoff János-féle maláta-kivonat egészségi sör idült mellbajban és mennyire van bizalmam annak kitűnő gyógyerejében, azáltal igazolom, miszerint ismét kérek 8 palack maláta-kivonat egészségi sörrel és 4 zacskó maláta-cukorkát, de úgy kérem, hogy 4 palack sör és 2 zacskó cukorka külön csomagolva legyen egyiket nevre, a másikat Varga János, szinte csányi lakos és birukos nevére, ki szinte mellbajban szenved és én ajánlottam neki.

Zala-Csány, 1886. márczius 1-én.
Erdős Ignác, plébános.

Via Arad, Maros-Illye, Erdélyben, 1886. márczius 5. Tek. uram! Felkérem őnt, nekem a vasuton gyors-szállítvánnyal 28 palack Hoff János-féle maláta-kivonati egészségi sörrel, melyet én már gyakran, mint kitűnő erősítő szert használtam, küldeni ezimre: gróf Vas Hortensiaéknak utarvétel mellett. Vas B. grófnő.

Vigyázat a vásárlásnál! Franezia, Angolország, Hollandia, Belgium, Amerika, ugymint Europa minden elsőrendű orvosi rendelik minden gyógyszertárban: eredeti Extractum Malti Johann Hoffii, hogy a beteg és javuló egészségük helyreállítására a valódi meg is kapja, mert csak a Hoff János-féle egészségi maláta-kivonati gyártmányok 40 év óta jónak bizonyultak és 10,000 beteg felgyógyulását elősegítették. Az eredeti Hoff János-féle egészségi maláta-gyógytápszerke diatikai dobozokon foglaltatik a védjegy (tojásdad arczképe, aláírása és felírása a feltaláló Hoff Jánosnak, mint a maláta-kivonat egyedüli feltalálójának) és nem lehet a közönséget elegendő övni, pontosan az eredeti védjegyre ügyelni.

Árak: A valódi Hoff János-féle maláta-kivonati egészségi sörének 1 palack 60 kr. 11 palack 6 frt 60 kr. 28 palack 16 frt. 55 palack 32 frt. — 1/2 kilo maláta-csokoládé I. 2 frt 40 kr. 1/2 I. 30 kr. II. 1/2 kilo I. 1 frt 60 kr. 1/2 kilo 90 kr. Maláta-cukorkák I. zacskó 60, 30 és 15 kr. Maláta-kivonat I. üvegese 1 frt 1.12, kisebb 70 kr. — 2 frton alól nem küldetik semmi.

Szerkesztői Nagy-Enyede A KIADÓHIVATAL lap szellemi rész közlemények kiadó Kiadóhiva Wokál János könyv hová az előfizetések és bérmentesen küld Kéziratok nem adat

(Sz.) Elismernek, hogy a magas viseltetik s ezek kénak ünnepet szerkesztyn világn kölesli fejlődésünk sokszor háborgó t zül egyik legkimag az első pünkösztön kor a busongó ta vették. Vették an hogy Jézus felség peknak s a kereszt ellenségesebb visz ama lelket, mely gasztos dolgok, érzetével. Nemes kében kifejtendő elhatározásával é mék, a nagy dol még keveset é ezek érdekében kenységi hajlam, Az apostolo megvolt a lelkes detése iránt; de győzelemre jutta kenységi hajlam i mértékben, hogy zatul adni, miko is követelte. S il fellépésüknek m ámbár kezdetben munkát, Krisztu ók életükben. A benyuló és széle tott annyira, ho pogányság minde növekedésének Ilyen hatalm lelkesedésnek, h ségi hajlammal zatok meghozata Magasztos szakban nem es és erkölcsi, han

T A me Szöke hajj könnyed szemeid érintené anyád le Bükkösíné van anyád; jer é Jer csak bá jének befogad ő szer, hogy miért napod lesz. — D szer fölébredtél merjen meg ő is Jer csak bá Szomorú sors. . . Lásd, lásd hajtánában, épp volt ott abban a Történet közös A csalódás a hit, a szeretet radott meg, ezert sokat szenvedt jobban. — Arra csilloghasson, tü